

Forslag til en Grundlovsforandring i den Retning, fordi det tager længere Tid at faae en saadan ført igjennem, og fordi jeg tror, at man ffyllder Medborgerne at gribe det beletlige Dieblif i faa Henseende, hvilket er det, jeg her har troet at gjøre, idet jeg tilligemed ærede Medrigsdagsmænd har indbragt dette Forslag. I den Udvalgsbetænkning, der blev afgiven i den grundlovgivende Rigsdag, er der med Hensyn til det Forslag, som blev vedtaget, udviklet den Grundfætning, at den almindelige Stemmeret ikke er en enhver Person tilkommende naturlig Ret, men man har dog ikke ganste villet udelukke Noget fra Valgretten, naar han ikke har gjort sig absolut uværdig dertil. Derimod har man søgt at fjerne dem, „hvis borgerlige U selvstændighed var faa aabenbar, at der er noget Selvmodsigende i at give dem politiff Valgret, saalænge Staten ikke har været istand til at hjælpe dem til at have sig op paa et høiere Trin i det borgerlige Samsfund“. Dette er et betegnende Udtryk for den Ansffuelse, som herffede hos den daværende Rigsdags-fflerbed. Man har der sagt, at en Mand maatte finde sig i at miste den vigtigste politiff Borgerrret, saalænge han ikke ved Statens Hffjælp var hævet op paa et høiere Stade, vi derimod have troet, at, naar en Mand ved sin egen Hffjælp, og uden at Staten hffjælper ham, arbejder sig saaledes frem, at han, istedetfor tidligere at have været nødsaget til at lade sig underholde af det Offentlige, nu kan ernære sig selv, har han større Udkomst til at kunne udøve den omtalte Borgerrret end den, som er hffjulpen dertil ved Statens Foranstaltning. I vort Forslag ligger den Tanke, jeg her har fremsat; thi det væsentligste Punkt i Forslaget er netop det, „at modtagen Fattigunderstøttelse ikke kan fordres tilbagebetalt af den, der i de sidste fem Aar ikke har nydt en saadan, men anses for at være eftergiben“. Naar altsaa en Mand ved egne Kræfter har hffjulpet sig frem saaledes, at han har kunnet bestaa selvstændigt i fem Aar, skal han ikke længere berøves sin Borgerr-

ret, ffjøndt han tidligere har været faa uheldig at maatte ty til det Offentliges Hffjælp. Der er faa meget mere Grund til at gaa ind paa et Forslag som dette, naar man betænker, hvorofte det er Tilfældet, at Staten istedetfor at hffjælpe en Mand op til en bedre Stilling, hffjælper ham af Dynen og i Galmen, som det hedder i et gammelt Ordsprog. Hvormangen en Mand er der ikke, som, naar han bliver Soldat, rives ud af Forhold, der, hvis han var forbleven i dem, kunde have givet ham hans Underhold. Ikke at tale om, Dagdriverlivet kan fordærve Mange, skal jeg blot her nævne at det, at han bliver reven ud af sin Stilling, kan bewirke, at han bliver fattig, men uaget Staten saaledes er Skyld deri, tager den dog Borgerrretten fra den, hvem den har hffjulpet til at komme i denne sørgelige Stilling. Det forekommer mig, at enhver billigttænkende Mand, enhver Frihedsven maa gaa ind paa at fremme dette Forslag. Dernæst vil jeg sige, at man skal agte Tidens Tegns. I denne Forsamling som har at vaage over vort Fædrelands Vel og fredelige Udvikling, og som har at forebygge Ulykker for Fædrelandet, kan det ikke nytte at tie stille med, hvad der hver Dag passerer for vore Dine. Shvorvel jeg har det Haab for mit Fædreland, at det ikke her skal komme til saadanne Ulykker, som vi have set andetsteds, fordi Forholdene dog her Gudffjelov ikke endnu ere faa fortvivlede, er Sagen dog alvorlig nok til, at der maa gøres Noget af Enhver, som har den Pligt at indrette det Offentlige saaledes, at flere og flere Borgere kunne befinde sig vel derved. Lad os vise vore fattigere Medborgere, at vi ville gjøre, hvad vi kunne, for at sætte dem istand til at hffjælpe sig selv frem, og lad os se, om vi ikke ved Foranstaltninger fra Statens Side kunne gjøre dem dette lettere; men lad os fremfor Alt give dem den Ret, som det efter min Mening er en grov Uret at forholde dem, nemlig den, at de, naar de ere agtværdige Borgere, ikke skulle udelukkes fra den vigtigste Borgerrret. Vi kunne tage faa mange For-